

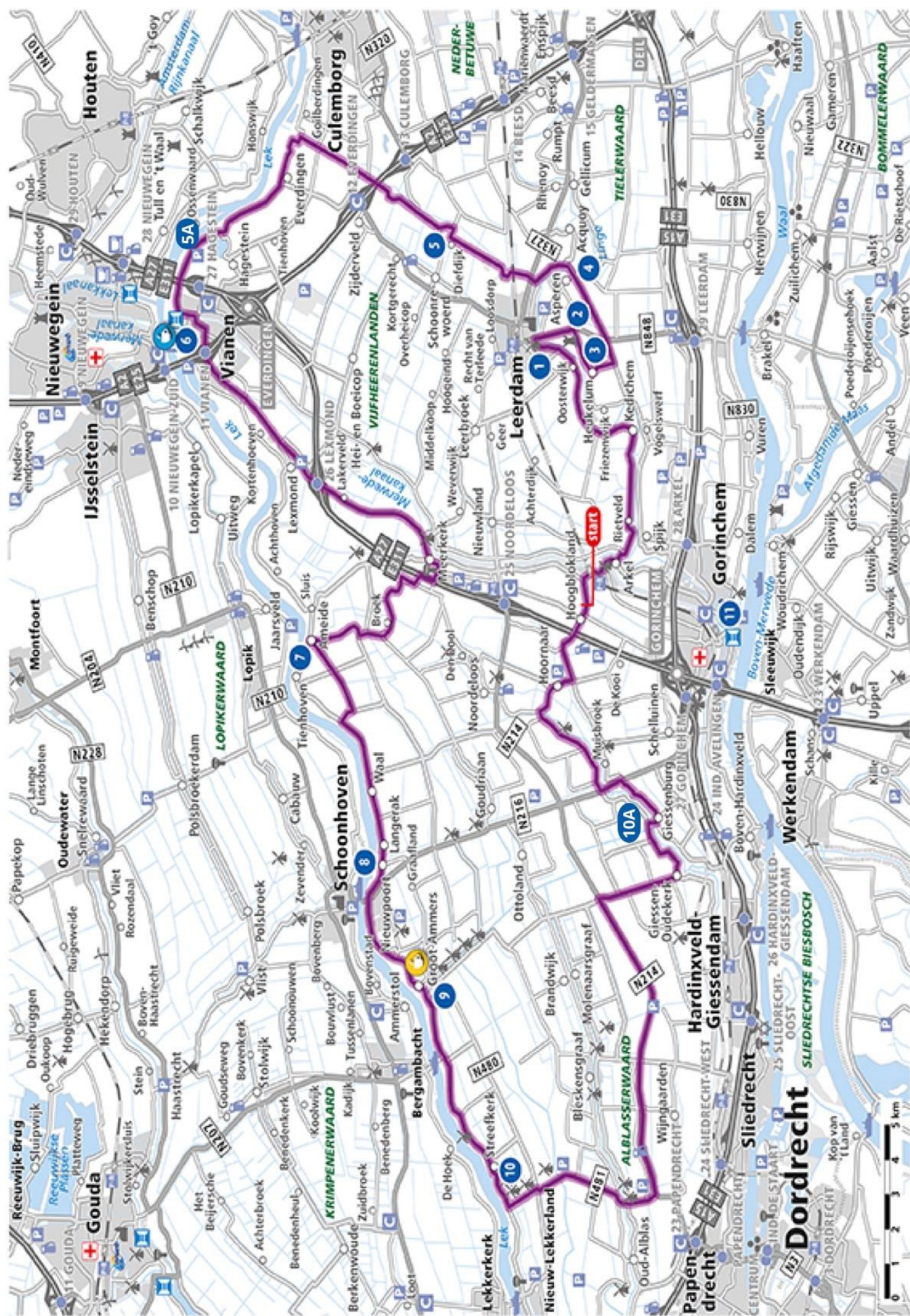
We Love Oldtimers

High Tea route
afstand: 105 km

'Deze High Tea route is gebaseerd op de Lek en Lingeroute en voert door oerHollands polderlandschap van sappige weiden, grazende koeien, kerktorens, boerderijen en molens langs sloten met kroos. Maar ook door hartveroverend rivierengebied met historische stadjes en dorpen vol monumentale panden. De brede en bochtige Lek zorgt voor een wijds landschap waar trage binnenschepen doorheen schuiven. De uiterwaarden langs de kleinere rivieren Giessen en Linge zijn intiemer. Hier passeer je boomgaarden, mooie boerderijen en weggetjes begroeid met knotwilgen en meidoorns.'

Alvast veel plezier toegewenst!

Routebeschrijving

Begin: Arkel, Stationsweg 29 GPS: N51.87241 E4.99320 - Parkeren is daar mogelijk.
6 minuten rijden vanaf onze loods. Natuurlijk kunnen jullie de route ook op een ander punt in de beschrijving beginnen.

Gebruiksaanwijzing routebeschrijving: Vroeger waren alle Toeristische Autoroutes bewegwijzerd, met zeskante borden. In de afgelopen jaren is de bewegwijzering komen te vervallen; mogelijk treffen jullie nog een enkel bord aan. Om de route te volgen hebben jullie deze beschrijving nodig. De routeaanwijzingen (►) worden afgewisseld met achtergrondinformatie over plaatsen en plekken onderweg; de nummers bij die beschrijvingen zijn terug te vinden op de routekaart hierboven.

- In verband met het veilig volgen van de routebeschrijving raden we aan om de route met **minimaal twee personen** te rijden.

► Vanaf het in 2018 heropende treinstation rijden jullie aan de overkant van de spoorlijn Arkel in, dus langs de bushaltes met zebrapad.

► Rij over de blauw-witte kanaalbrug en ga bij de sluis linksaf richting Kedichem/Leerdam (Rietveld), een jachthaven en de Linge aan jullie rechterhand. Op T-kruising rechtdoor (Lingedijk). Lingedijk volgen tot Leerdam.

*NB: de Lingedijk is erg geliefd bij recreanten, het kan erg druk zijn met wandelaars, fietsers, motorrijders en auto's – wees hierop bedacht! Want jullie zullen in deze prachtige oldtimer veel aandacht trekken.

1

In Leerdam werd in 1765 voor het eerst glas geblazen; daarmee zou het stadje landelijk bekend worden. In het Nationaal Glasmuseum kunnen jullie zes dagen per week een glasblazer aan het werk zien (**Lingedijk 28, di.-za. 10-17, zo 12-17 uur**).

Het stadje zelf is nog veel ouder. Ooit maakte het onderdeel uit van het persoonlijke bezit van Willem van Oranje: Prinses Beatrix is nog steeds gravin van Leerdam. De geschiedenis is ook af te lezen aan de monumenten in de Kerkstraat, zoals het Hofje van mevrouw Van Aerden uit 1770 met tuin en binnentuin.

De re-gentenkamer bevat een waardevolle collectie 17e-eeuw-se schilderijen (**ingang Huisgracht 67, mrt.-okt. wo. enza. 13-17 uur**). Ook de Grote Kerk toont de geschiedenis. De laatgotische kruiskerk bevat delen van de kerk die hier eerst stond, zoals het koor uit de 15e eeuw en het onderste deel van de toren uit de 13e eeuw. Heel wat monumentale oude gebouwen zijn helaas gesloopt, zo ook de stadsmuur grotendeels. Langs de Zuidwal is gelukkig een stuk bewaard gebleven en gerestaureerd.

► In Leerdam bij de molen rechtsaf over brug. Neem op de rotonde de 1e rechts, richting Heukelum.

2

Tussen Leerdam en Heukelum ligt het omgrachte Kasteel Heukelum, dat in 1672 door Franse troepen van zijn glorie werd beroofd. Een gekanteelde toren (14e eeuw) geeft het wat stijve 18e-eeuwse woonhuis een vleugje romantiek (bezichtiging alleen op afspraak).

3

De oude kern van Heukelum was vroeger ommuurd en omgracht. In 1971 werd de stadswal wegens bouwvalligheid met aarde bedekt; geld voor restauratie ontbrak. De herbouw van de stenen stadswal, een burgerinitiatief uit 2013, is in 2017 afgerond.

► Sla in Heukelum aan het eind van de weg linksaf (Voorste Gewind). Einde weg linksaf richting Asperen/Leerdam en bij kruising met voorrangsweg rechtdoor. Bij Asperen rechtdoor en over de Linge.

4 Om zich tegen de Geldersen te beschermen, besteedden de graven van Holland veel geld aan de verdediging van het middeleeuwse Asperen. Maar tegen de troepen van Karel van Gelre (1517) en het Franse leger Polders De Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden (het oostelijkste deel van Zuid-Holland, ruwweg tussen Vianen en Leerdam) werden al in de late middeleeuwen ontgonnen. De dorpen liggen er in een lang lint langs de dijk of ontginningsweg. Haaks daarop liggen de weilandpercelen die honderden meters ver het land insteken. U vindt hier typische tiendweggetjes met knotwilgen, elzen, berken en meidoorns erlangs. Ze ontleen hun naam aan het recht van de landheer op een tiende deel van de opbrengst van het land. 1672) waren ook deze muren, poorten en torens niet bestand. De vestingwal werd grotendeels gerestaureerd. In de na een brand gerestaureerde laatgotische kruiskerk (15e eeuw) toont een muurschildering (1609) achter het orgel de overval door de Gelderse troepen **(za. 14.30- 16.30 uur)**.

Fort Asperen, aan de andere kant van de weg, was onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, een 19e-eeuwse inundatiegordel rond de Randstad. Asperen, nu KunstFort geheten, was een van de eerste waterlinieforten met culturele activiteiten, een voorloper in de nu prachtig ontwikkelde Waterlinie **(apr.-sept. wo.-zo. 11-17 uur; taveerne ook 's winters geopend, in het fort houden dan vloer- muizen hun winterslaap)**.

► Sla bij het einde van de weg rechts af (Diefdijk) en neem op de rotonde de 2e rechts. De smalle Diefdijk, met boch- ten, circa 9 km volgen.

5

Een mooie plek om even de benen te strekken: het Schoonrewoerdse Wiel, een met rietkragen omzoomd water dat ontstond bij een dijkdoorbraak in 1571. In het rivierengebied treffen jullie veel van deze kolken aan; na de doorbraak werd de nieuwe dijk meestal om de diepe kolk heen gelegd.

► Ongeveer op tweederde van de lange Diefdijk gaan jullie over de snelweg heen. Einde weg linksaf en iets verder links met de bocht mee. Jullie krijgen nu de Lek aan jullie rechterhand. Door Everdingen en de Lekdijk volgen, langs de stuw (Hagestein) en onder de snelweg door.

► Na een bocht naar links in Vianen op rotonde 1e rechts, groene brug over en op rotonde 3e rechts. Na ruim 400 m op rotonde 1e rechts en op volgende rotonde 2e rechts ('doorgaand verkeer').

*Zijn jullie klaar voor de High Tea? Wijk even af van de route en navigeer naar: **Restaurant 't Veerhuys - Kerkstraat 93 4141 AV Leerdam**. Van te voren niet gereserveerd? Bel dan even of het uitkomt: **0345 - 615262***

Na de High Tea kunnen jullie de route weer oppakken vanaf punt 6. Jullie kunnen ook op een later moment afwijken de route.

6

Nu is Vianen een rustig forensenplaatsje. In de 15e eeuw kwam de Heerlijkheid Vianen in het bezit van het geslacht Brederode en kreeg het stadje een vooruitgeschoven positie in de strijd tussen Holland en Utrecht. Uit die tijd stammen ook monumenten als de Lekpoort, aan de noordzijde, en het stadhuis (beide uit de 15e eeuw).

► Voorbij tankstation voorsorteren voor rechtdoor, onder snelweg door. Na ruim 1 km, in flauwe bocht naar links, rechts afslaan, richting Lexmond. Neem op de rotonde bij Lexmond de 2e rechts en ga onder de snelweg door. Na bijna 5 km in Meerkerk bij Chinees restaurant rechtsaf (Tolstraat).

► Na bocht naar links meteen rechtsaf. Voorbij watertoren rechtsaf ('doorgaand verkeer'). Over de snelweg en rechtsaf (Parallelweg). 1e weg linksaf (Broekseweg). Broekseweg volgen tot Ameide (steeds rechts aanhouden).

7

Ameide aan de Lek verkreeg al in 1277 stadsrechten; het was speelbal tussen de graaf van Holland en de bisschop van Utrecht, en daardoor toch ook min of meer zelfstandig. De mooie Voorstraat telt een aantal 18e-eeuwse gevels. Aan de ene kant is er een mooi zicht op de rivier vanaf de Lekdijk. Landinwaarts staat het stadhuisje (1644) op de Dam. De hervormde kerk uit de 15e eeuw heeft een laat-romaanse toren (13e eeuw); na een brand is de kerk in 1955 heropgebouwd. De markante meelfabriek aan de rand van het centrum (1915, hoge silo circa 1950) zal plaatsmaken voor woningen.

► In Ameide op splitsing vóór winkelcentrum rechts aanhouden (Prinsengracht). Vóór kerk linksaf (Molenstraat). Ga aan het eind van de weg rechtsaf (Langesteinseweg). Iets omhoog de dijk op en linksaf (Lekdijk). Rijd door Langerak.

8

Ook het in de 13e eeuw gestichte Nieuwpoort lag op de grens van Holland en Utrecht. Bij grensconflicten werd het stadje om de haverklap geplunderd en gebrandschat. Na het rampjaar (1672) besloot de Prins van Oranje Nieuwpoort zwaar te versterken en onderdeel te maken van de (Oude) Hollandse Waterlinie. Die vestingwerken zijn in hun oude glorie hersteld. Bekijk het stadhuis (1697), met het koepeltorentje en de achterliggende Waag (1696) en het forse Arsenaal (1781, Buitenhaven 11).

► Hou net buiten Nieuwpoort rechts aan. Ga bij de pont (naar Schoonhoven) rechtdoor. In Groot-Ammerz de rivierdijk vervolgen.

Zin in een ijsje? In de naoorlogse uitbreiding van Groot-Ammerz ligt **ijssalon en lunchroom Etenstijd (Margrietstraat 15-17)**. U kunt hier vanaf 11 uur terecht, behalve op zondag en maandag.

9

Zodra jullie Groot-Ammerz achter jullie hebben gelaten, zien jullie links vier poldermolens op een rij staan aan de Ammerzche Boezem. Zij verzorgden tot 1965 de bemaling van de Liespolder.

► Na Groot-Ammerz de Lekdijk blijven volgen, voorbij de veerpont rechts aanhouden op de dijk. Net voor Streefkerk maakt de weg een bocht naar links, hier echter rechts aanhouden op de Lekdijk.

10

Rond Streefkerk bepalen een korenmolen en drie wipmolens de entourage van het dorp.

- ▶ Voorbij Streefkerk 1e weg linksaf (Zijdeweg). Einde weg rechtsaf en met- een linksaf (N481). Na ruim 4 km op rotonde 2e rechts nemen (N214). Na bijna 4 km op rotonde 2e rechts nemen. Circa 5 km verder op rotonde 1e rechts (Damseweg).
- ▶ In Giessen-Oudekerk bij kerk links afslaan (Oudkerkseweg), langs de Giessen. In Giessenburg rechtsaf over brug en meteen linksaf. Op rotonde 3e rechts (richting Goudriaan) en al snel over brug meteen rechtsaf (Slingelandseweg).
- ▶ Na 3,5 km op een driesprong rechts aanhouden, over witte brug en weer rechtsaf (Grotewaard). In Hoornaar de kerk passeren en op de kruising links afslaan (Hoge Giessen).
- ▶ Over de snelweg terug naar Hoogblokland - Dorpsweg 132B. Vergeet voordat jullie terugkomen niet af te tanken!

11

Deze route mijdt de drukte van Gorinchem en de grote verkeerswegen daar. Maar vanaf het begin- en eindpunt van de route (Arkel) is het maar een minuut of tien naar de oud-Hollandse binnenstad. De ligging aan de Merwede en de monding van de Linge brachten het middeleeuwse vestingstadje tot bloei. Dat is bijvoorbeeld te zien aan de laatgotische St. Jans toren (1517): 61,5 meter hoog en met een 47-klokkig carillon. In het voormalige stadhuis (1860) op de Grote Markt toont het Gorcums Museum de geschiedenis van het stadje (Grote Markt 17, di.-za. 10-17, zo. 13-17 uur). Ook bezienswaardig zijn de Hoofdwacht (1792), de Wilhel- minafontein (1898) en het rijke renaissancepand Dit is in Bethlehem aan de Gasthuisstraat 25. Een gezellige plek is de Lingehaven, een jachthaven met vlakbij de enig overgebleven stadspoort. de Dalempoort (16e eeuw) en de walmolens De Hoop (1764) en Nooit Volmaakt (1717).